

פָּרֵשׁ / ח"נ ביאליק

רויץ, בֶּן-סוֹסִי
רויץ וְדָהָר!
רויץ בִּבְקָעָה,
טוֹס בְּהָר!

רוצָה, טוֹסָה,
יוֹם וְלַיִל, -
פָּרֵשׁ אָנִי
וּבֶן-תֵּיִל!

מתוך חיים נחמן ביאליק -
מהדורה מדעית, כרך ג, עורך דן
מירון, מכון כץ לחקר הספרות
העברית באוניברסיטת תל אביב
ודביר, 2000. ראה אור לראשונה
בשירים ופזמונות לילדים, 1933.

דְּנִי פָּרֵשׁ / מרים ילן-שטקליס

שַׁעַט-בַּעַט! מי גָבוֹר?
מי יוֹדֵעַ כֶּף דְּהָר?
יֵשׁ לִי רֶסֶן, יֵשׁ לִי שׁוֹט -
יֵשׁ לִי שְׂבִיל עַלֵי גְבָעוֹת!

סוֹסֵתִי-אֶהוּבָתִי,
מִהָרִי אֶל סִבְתִּי!
סִבְתִּי לֹא תִפְרָנִי,
אֶל הַחֵדָר תִּכְנִיסֵנִי,
וְתִרְכִיב הַמְשַׁקְפִים,
וְתִבְטֵט בְּשֵׁתֵי עֵינַיִם,
בְּתַמִּיחָה גְדוּלָה תִשָּׂאֵל:
מַה זֶה? יֶלֶד אוֹ תֵיִל?

אָף אָנִי לֹא אֶעְמָד,
כִּי אָנִי עָסוּק מְאֹד!
שַׁעַט-בַּעַט בְּהָרִים -
גְבוֹרִים שָׁם דוֹהָרִים!
שָׁט -
שָׁט -
שָׁט ...!

מתוך הכרך מרים ילן שטקליס -
שירים וסיפורים, דביר 1986. ראה
אור לראשונה בספר שיר הגדי,
1957.

שַׁעַט-בַּעַט / נורית זרחי

שַׁעַט, בַּעַט, הַסוֹס הָאֲבִיר
גוֹמֵעַ בִּיעֵף הֶרְחוּבוֹת שְׂבָעִיר.
שַׁעַט, בַּעַט, הַסוֹס הַשָּׁחוֹר
נִשָּׂא לְבָדוֹ בְּלִי רוֹכֵב מֵאַחֹר.

אֵיזָה הַפָּרֵשׁ הַלוֹחֵם הָאֲדִיר?
מִדוּעַ עִירֹם הָאֲפָף, סוֹס אֲבִיר?

סַעַר, דְּהָר, עוֹרוֹ הַחֶלֶק,
אֲבֵק הַדְּרָכִים בּוֹ הַעֵיב הַבְּרָק,
רוֹכְבוֹ הָאֲמִיץ בְּלוֹרִיתוֹ לֹא סָרַק,
לְצִלִּיל פְּרָסוֹתָיו רָמְחוֹ לֹא מָרַק.

אֵיזָה זֶה הַסוֹס הַשָּׁחוֹר נֶעְלָם?
הֵיכֵן הוּא שׁוֹעֵט לְבָדוֹ בְּעוֹלָם?

סַעַר, דְּהָר, בְּלִיל סְעָרָה,
בְּאֶפֶל נוֹקְשׁוֹת מְצַהֲלוֹת דְּהָרָה,
שַׁעַט, בַּעַט, הַסוֹס הַשָּׁחוֹר,
הִשָּׁב אֶל גְּבֶךְ הַפָּרֵשׁ הַגְבוֹר?

מתוך כף עץ וקדרה שטוחה,
מסדה 1969

חיל פְּרָשִׁים לְנוּ

קָצֵב, פָּח וּשְׁלֵהוּב חוֹשִׁים לְצַד קְלוֹת רְגֵלִים וְאַצִּילוֹת - כָּל אֵלֵה גְלוּמִים בְּרִכִּיבָה עַל סוּס דוּהַר, וְדָבְקִים גַּם בְּפָרֶשׁ הַמוֹשֵׁל בּוּ.
שִׁירוֹ שֶׁל חַיִּים נַחְמָן בִּיאֲלִיק הוּא שִׁיר קֶטָן עַל חִלּוּם גְּדוֹל - לְהִיּוֹת "פָּרֶשׁ... וּבֶן-חֵיל". הַיֶּלֶד בְּעַל הַדְּמִיוֹן פּוֹנֵה לְסוּסוֹ בְּלִשׁוֹן צִוּוּי (בְּפַעֲלִים רוֹץ, טוֹס, וְגַם בְּצוּרוֹת הָאַרְכָּאוֹת-חֲגִיגוֹת רוֹצָה, טוֹסָה) וְרוֹכֵב בְּגֵאוּהוּ בְּמִרְחָבִי "בְּקַעָה" ו"הַר". הַרְכִּיבָה הִיא חֶלֶק מֵיִיעוּד נִשְׁגָּב; סֵרֶךְ אֲמִיץ, לֹחֵם לֵלָא חַת, אֲפִיר מִסְתוּרִי... הֲלֹא גַם שׁוֹטֵר רֹכֵב לְגִיבּוֹר יִיחַשֵׁב בְּעֵינֵי הוֹלֵךְ רֵגֶל פְּשוּט! הַשִּׁיר מְכוּוֹן לְקַהֵל צַעִיר מְאוּד, שְׁסוּסֵי נִדְנָדָה וְסוּסֵי צַעְצוּעֵ אַחֲרִים מְצִיתִים אֶת דְּמִיוֹנוֹ אֶךְ אֵינָם מְנִיחִים לוֹ לְהִינְתֵק מִן הַקֶּרֶקַע הַבְּטוּחָה שֶׁל חֹדֶר הַיֶּלְדִים.
גַּם בְּשִׁירָה שֶׁל מְרִים יֶלֶן-שְׁטַקְלִים נִמְצָא אֶת הַשְּׁלִיטָה בְּמִרְחָב, בְּשׁוֹרוֹת "יֵשׁ לִי שְׁבִיל עֲלִי גְּבָעוֹת!" ו"שְׁעֵט-בְּעֵט בְּהָרִים". הַצִּירוֹף הַחֹרוֹז "שְׁעֵט-בְּעֵט" רוֹמֵז לְצִלְלִיָּהֶן הַקְּצוּבִים שֶׁל פְּרִסוֹת הַסוּס בְּזִמְן דְּהֵרָה. הַרוֹכֵב מֵתַגָּאָה בְּשִׁיכּוֹתוֹ ל"גְּבוּרִים שָׁם דוֹהָרִים", אֲבָל הֵיעַד - בֵּית סַבְתָּא - הוּא הַמְרַגֵּשׁ אוֹתוֹ וְכוּ בְּזִמְן מִסְגִּיר אֶת גִּילוֹ הַצַּעִיר וְאֶת תְּשׁוּקָתוֹ הַנִּסְתָּרָת - לְהַדְהִים אֶת הַסַּבְתָּא...

נּוֹרִית זְרַחִי, כְּדִרְכָּה, מְדַהִירָה אֶת סוּסֵיהָ לְמַחֲזוֹת רְחוּקִים, אֲפֵלִים, שְׂמֵאַרְחִים אֶת הַשִּׁירָה לְיֶלְדִים אֶךְ לְעֵתִים רְחוּקוֹת. "שְׁעֵט, בְּעֵט" שֶׁהִיא שׁוֹאֵלֶת מְמַרִים יֶלֶן-שְׁטַקְלִים מְדַהִיר אֶת הַסוּס שֶׁלָּהּ וּמְכַתִּיב לּוֹ בְּהַמְשָׁךְ אֶת קֶצֶב דְּהֵרָתוֹ, בְּצִירוֹף "סַעַר, דְּהֵר"; אִוְלָם הַסוּס הַזֶּה שׁוֹנֵה מְקוֹדְמִיו שֶׁבְּשִׁירֵים אַחֲרָיִם. זֶהוּ סוּס שַׁחֹר, פְּלֵאִי, אֲפוּף צְבָעִים כְּהִים וְקוֹלוֹת מְלַחְמָה, ש"נְשָׂא לְבָדוֹ בְּלֵי רוֹכֵב מְאַחֹר". סִימָן הַשְּׂאֵלָה הַטְּרָגִי מְרַחֵף מְעַלְיוֹ עַד לְשׁוֹרָה הָאַחֲרוֹנָה.

נִירָה לוֹיֵן